

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felcélós szerkesztő:
MAGYAR BALINT.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Teleky-ucca 5 sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz szállítva, vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 36 K | Nyegyedévre . . . . . 9 K
Félévre . . . . . 18 K | Egyes száma . . . . . 80 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megtérítését kérjük.

Hirdetések díjazásán szerint. — Nyilttár szerint.

A nyilttári és hirdetési díjak előre fizetendők.

TELEFON SZ: 27.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

SZATMÁRON a volt Deák-teret Plata Victoriái-nek „Győzelem“-térnek, a volt Kossuth Lajos-utcát Strada Triumphiéi „Diadal“ utcának hívják. Az Atilla-utca „Calea Traian“ névre, a volt Kölesei-utca pedig „Dăcebal“ névre hallgat. A Kinizsi Pál-utca a „Moldova“ elnevezést kapta, a Hám János-utca pedig „Lucačiu“ nevet (!) A Bányai-utat „Dragos Voda“-nak keresztelték el, az Eötvös-utcát pedig „Strada Cuza Voda“-nak. Ennyit tudunk meg az idetűvédt szatmári lapból. Mindenesetre érdekesen hangzik az oláhok szájából a „győzelem“ és a „diadal“ szó, de ez sem közönséges tréfa, hogy egy Hám János utcát Lukácsuról neveztek el. Hogy jön a csizma az asztalra?

A HUSZTI ÉS A CSAPI felkészek olvasni, ajánlani, terjeszteni merik a kassai keresztény-szocialista napilapot, az „Esti Újság“-ot. De van is ezért mit hallgatniok úgy a hatóságok mint azok a bolsevista semmittevők. A huszti felkészt a főszolgabíró ur és a huszti csendőrség napokon át többször hittatták magukhoz és kérdezték ki mindenfelől, aminek semmi közük sincsen, így például afelől is kérdezték, hogy milyen lapokat szokott olvasni és hogy merre az E. U. plakátját főszolgabíró engedély nélkül a templom ajtajára kifüggeszteni. A sajtószabadság nevében titakozunk az ilyen vekszőlások ellen, valamint az ellen is, hogy kitalált törvényekre és rendletekre való hivatkozással a ker. lapoknak bárhol való elárúsítását és bármilyen tisztességes módon való terjesztését megakadályozzák. A templomi reklám — elhisszük — nem tetszhetik a kommunista Kassai Munkásnak, de ha még úgy dühöng is emiatt és ha még úgy eszi is a méreg, a ker. papságnak nemcsak joga, de kötelessége, hogy akiket vezetni hivatott, azokat az egyes lapok irányára felvilágosítsa és a sok közül azokat ajánlja nekik, amelyeknek szándékuk becsületességéről meg van győződve. Csodálatos, hogy ezek a kassai munkások és ezek a hivatalnok-munkások milyen ellenszennel veszik a papságot és azok munkáját. Pedig hát keresniök kellene a megértés útjait, amennyiben ők is a paradicsomot, a boldogságot hirdetik! Avagy ők a paradicsom és a boldogság emlegetésének szolgálatánál és keresésénél valóban mindig csak a munkászervek földi paradicsomára és boldogságára gondolnak — meghagyván a proletároknak és az államegyedeknek a párti gyelmet, a keresztény papoknak és híveknek pedig a sístergő tüzes istennyilat és az oroszországi bolsevizmus képében elképzelt rettenetes poklot?

— Mit ígért Benes? Amikor Párisban még csak szó volt arról, hogy sok idegen nemzetiségű polgárt kebeleznének be Csehszlovákiába és az talán nem volna jó, akkor Benes egy memorandumot nyújtott át a békekonferenciának, amelyben arra kötelezték magukat a csehek, hogy az összes hivatalok az összes állampolgárok részére hozzáférhetőek lesznek; a kisebbségek mindenütt használhatják a nyelvüket; azt a jogukat, hogy saját iskoláik, bírálk és bíróságok legyenek, soha sem fogják valamelyik kisebbségből elvitatni. És hogy állunk? A németeknek sztrájkolniok kell iskoláik és jogaik kicsikarása végett és mi magyarok is csak irásban kaptunk magyar iskolákat. Szóval nekünk is vannak — kilátásaink?

Az ősi magyar cserfa.

Az északi, skandináv hitregék legszebb, leghatalmasabb fája az Yggdrasil-fa. Borus, terebélyes cserfa ez, gyökereit az alvilágban teregeti s ott a halál istennőt öntöztetik dus forrásvizekkel. Koronája égbe ér, a felhők közé s lombjait, leveleit harmat tápjálja és a felhők. Törzse az alvilá ot az éggel köti össze. Ez a legnagyobb, leghatalmasabb fa, örök életű, soha el nem mulandó, a mindenség fája. Vihar ki nem tépheti, villám le nem sújthatja, áll erősen, dönthetetlenül, átölelve az egész világot. És egyre nő, egyre lombosodik, hatalmasodik. Minden emberi gondolat, érzés és tett rügybe, levélbe, lombba fakad rajta és soha a legkisebb levél, rügy le nem hervad, le nem hull róla s így együtt van rajta a múlt és a jelen és várandós a jövőre.

Szél fújja, hajtogatja a dus lombkoronát és a sűrű lombkorona szüntelenül zug és zugása a lét moraja.

Nincs még egy rege, amely az emberi élet tejjességét, közösségét ilyen szépen kifejezze. Mindenki testvér, az érzések, a gondolatok, a tettek mindnyájunkké, a világtörténelem minden ember története, közös a sorsunk, vágyunk, a végzetünk, egy szív, egy lélek.

A magyarságnak is van ilyen mindent egybefoglaló ősi cserfája, ez az ősi magyar cserfa: *a magyarság ezer éves történelme.*

bebizonyosodik, hogy ez a világrész kiélte magát. Mint ahogy kiaknázták már földjéből a szentet úgy fosztották ki lelkéből az ifjú, friss életképeséget. Ha egy fejet képzelnék el Európa nyakára, amely eddig is gondolkodott, hát azt kell mondanunk, hogy ez a fej ma Ázsia és Amerika malomkövére — a bolsevizmus és a népbérendelkezés jelszavának malomkövére közé került és ott kifacsarodott belőle minden meglévő agyvelő és mozgató szellem és mint kifacsart citrom, olyan már a vén Európa, keringő nedvek és eszmetermés nélkül.

Van valami ezekben a megállapításokban, amiket egy amerikai újságban nem répa olvasunk, de van igazság abban is, amit ugyanaz a cikk így folytat: Mégis hinnünk kell egy megújulásban... A magyarság a legkevésbé fáradt népe Európának s bár a legtöbbet szenvedett közöttük, mégis csodálatos frissességben őrizte meg erejét. S különben is gyökerei az emberiség őstalajában ágaznak el, közel áll a népek bölcsőjéhez s az élet energiája fokozottabb mértékben van meg benne. Európa pelyhült népei között a magyarság diadalmasan fog felbukkanni, a magyar sziget számottevő, lényeges pontja lesz ennek a földérzésnek. A magyarság még nem élte ki annyira magát, mint a többiek s ezért még fog tudni élni akkor is, mikor a többiek már össze roskadtak. S ezt meg fogják tudni azok is, akik Neuillyben és San-Remoban azt hitték, hogy ők intézik a világ sorsát.

A miniszterelnök Ungváron.

A csehszlovák hivatalnok-kormány feje Cerny miniszterelnök október 14-én d. e. városunkba érkezett, hogy személyesen ismerje meg a közársaság legészakkeletibb nyulványát, a kárpátjai orosz tartomány fővárosának a viszonyait. A miniszterelnök tehát személyes tapasztalatok után győződött meg arról a lehetetlen állapotról, amelyben városunk a háború és a fővárossá való átalakulás folytán jutott. Ünnepeles fogadtatása déli 12 órakor a megyeház nagytermében volt, mely után a miniszterelnök a küldötteket fogadta. A miniszterelnök tiszteletére d. u. 3 órakor a Kaszinó nagytermében díszbéd volt, mely után kíséretével együtt Peresenybe ment, honnan még aznap visszatérve Ungvárra megszállt. Másnap innen Munkács, Beregszász és Husztra utazott.

A küldöttek fogadásánál minket magyarokat nagyon érdeklt a dolog történet akkor, amikor Lőrinczy Jenő a román, kath. egyháztanácsnak a kath. magyar gimnáziumot sürgető memorandumát átadta. A miniszterelnök kijelentette, hogy bár értesülése szerint a gimnázium megnyithatására vonatkozó előmunkálatoknál formálháb történtek, azért a vice kormányzóval együtt mégis *ismét meg fogja vizsgálni az ügyet* és igazságos lesz. A magyar szülőek küldöttségének ugyancsak a magyar iskolák és főkép a magyar gimnázium ügyében történt kérései kapcsán a miniszterelnök elárulta, hogy őt Ungvár lakosságának nemzetiégi összetételét illetőleg úgy informálták, hogy Ungvár nem magyar város. Munkács és Beregszász magyar város, mondta de Ungvár nem. Reizman Arnold beszédén kívül az ott megjelent szülők s a má és a magyar gimnáziumot váró 600 diák egyeztetni meg a miniszterelnököt arról, hogy amit tud, igen rosszul tudja. Vegyük tudomásul a csehek, hogy Ungvár magyar város. Magyara a története. Itt álltak meg pihenni ezer év előtt honserző őseink. Itt lthien Álmos a gerényi szőlőhegy tövében. Pusztaság volt a város helyén, magyar kezek emelték fel azt. Ungvár magyar város, vegyük már eyszer tudomásul. Egyébét a szülőknek is biztató ígértet tett a miniszterelnök. Természet ellenes

dolog volna — mondta — más nyelven tanítani, mint amilyen nyelvet beszélnek és a demokratikus csehszlovák állam ílyet nem akarhat.

Délután bankett volt a Kaszinóban Hatvan meghívott vendég közül az ungvári magyar társadalom képviselőiként meghívottak — összesen tizen — megköszönték Ehrenfeld szíves figyelmét, de az ebéden nem jelentek meg. Lemondó közös levelükben azt írták, hogy ezt nem a miniszterelnök személye ellen való tüntetésből teszik, hanem affőbéli való mélyen érzett fájdalom miatt, hogy a csehszlovák kormány itteni exponensei egyáltalán nem akarják teljesíteni a magyarságot jogosan és törvény szerint megillető kiváltságokat. E magyar meghívottak részint mint pártelnökök, részint mint egyházi és egyéb vezető férfiak voltak hivatalosak az ünnepi ebédre.

A szlatai sóbányákban

120 méter mélységben folyik a munka. Most ugyan nem annyira a só kitermelésre fordítják a főszűrt, mint a magyar és a román éra alatt kitermelt kettőezer vaggon már évivhető és eladható sónak mieióbbi Olmützbe való szállítására, — de azért mégis csak szem előtt kell tartanunk, hogy a bányában mérnökök és munkások földalatti munkája az igazi munka és akiknek egy bánya, különösen egy sóbánya fennmaradása fontos, azoknak első sorban arra kell gondjuknak lenni, hogy ott a munkát szakavatott emberek — mérnökök és munkások — végezzék, végezzék, pedig éjjel és nappal, megzavarás, megakasztás és fönakadás nélkül, mert a szlatai sóbányák (Podkarpatska Rusnak ezidő szerint egyetlen sóbányái), úgy is nagyon sok veszélynek vannak kitéve a víz részéről, éber őrködés, állandó ótlétele nélkül a munkásoknak és a mérnököknek egyik óráról a másikra öntheti el a víz őket, mint 1908-ban a Kumigunda bányát elöntötte.

És ez az állandó éberség, valamint a földalatti munka és a szakavatott kezelés, valamint a bányák iránt való köteless szeretet — amint értesülünk — a legnagyobb veszélyben van Szlatain.

A bányászok nem a földalatti dolgoznak, hanem a föld felett pakkoló munkát végeznek. A magyar és a román éra alatt kitermelt 2000 vaggon sót kell, mint mondtuk, mieióbb Olmützbe szállítani; ezért kerültek fel a bányászok. Keresetük ugyan nagyon szép ott fent is (egy órára 8 cssl. korona, túlórával 2 óráért még 10 K.), hanem ezzel elvonják a bányától az ő első örsemeit. Lent nincs munka, nem veszik észre, hogyha egyszer csak előnti a tárnakát a víz. A fő, hogy a kilónként még nem régen 50 magyar filléért árult sóból most minél több menjen el 2 csehszlovák koronájával, vagyis a régi át tizenhatszorosával.

A másik veszedelem is felütötte fejét. A román éra alatt a románoknak eszébe sem jutott a bánya mérnöki karát politikai eszközöknek használni fel. Tudták, hogy egy bányában nem politikára, de szakértelemre van szükség. Egy bánya természetét ismerni kell; ismerni kell minden kis kővét különösen egy sóbányának. És e tudást nem lehet úgy átadni, mint például egy megye zsúpáni irászatnál. A bányamérnököket a románok nem szűlítették fel politikai szinválaszra, de jól fizették, hogy ott tarisák, hogy el ne menjenek. A csehszlovák államnak első dolga, hogy a

kitermelt sót elszállítsa. A második dolga, hogy a mérnököket esküre szólítsa fel. Ezt mindenkivel inkább teheti anélkül, hogy beleszóllhatnának, csak a bányamérnökökkel nem.

Első sorban Podkarpatska Rus, amelynek egyetlen jövedelmi forrása volna a szlatai sóbánya. Igen csak ez fogja megszűnteni, éppen azért a kormányzó Zsarkovics annak közbe kellene lépni, hogy

ne sodorják a szlatai bányákat abba a veszélybe, hogy egy szép napon felgyűlével nélkül, szakértők nélkül maradjanak és epusuljanak.

Ezen szavunk volna a Prágából visszatért kormányzóhoz. Éreg fizetettel mondunk ki, reméljük, elővártatja magának és kegyes lesz elgondolkoznia rajta.

A Podkarpatska Rus tanítóinak egyetemes nagygyűlése.

F. hó 5. és 6. napjain Munkácsra zajlott le a Podkarpatska Russ tanítóinak egyetemes nagygyűlése.

A gyűlésen jelen volt a kormányzóság képviselőit Ehrenfeld Péter dr. alkormányzó is. Ott láttuk Pesek tanügyi referens, Toronszky dr. munkási kormánybiztos is.

A nagygyűlést az egyesület elnöke Polyánszky Mihály helyről gör. kath. tanító nyitotta meg hatalmas, magyes beszéddel, egyben a kormányzóság képviselő Ehrenfeld Péter dr. alkormányzót is szíveshangon beszéddel üdvözli a tanítótság nevében.

Ehrenfeld dr. köszönetet mond az üdvözítő szavakért s kijelentette, hogy a tanítótság munkáját minden más munkával jobban értékeli. Teljes erejével fogja támogatni a tanítótságot jobb sorsra kiküzdésében. Beszéde igen jó hatást váltott ki a hallgatóságban.

Ezután a tanítók szolgálati szabályzatának mulhatatlan szűkességéről tartott előadást Polyánszky Mihály elnök. „Tudniuk kell kikől s milyen mértékben függünk, mik a kötelességeink. Indítványára a közgyűlés bizottságot választott, mely a szolgálati szabályzatot részletesen kidolgozza.

Kasalyák Béla nagydobronyi tanító kéri a nagygyűlést, hogy a magyar anyanyelvű vidéken második tanítókra való felnevelést a gyűlés tárgyalja röviden magyarázva is előadassanak. A nagygyűlés ehhez hozzájárul.

Az iskolák államosításáról Jaczók Pál perencesnyi állami igazgató tanító beszélt okosan és megfontoltan a hallgatóság érdeklődését lekötve.

Igen hevesen tiltakozott a tanítótság a muszkapárti aránytalanság ellen, mintor Grigácsy Mihály ungvári polgári iskolai igazgató a Lacsoók által kisértetett „Uz megyei Tanítók Ötthona” ügyéről értekezett. A nagygyűlés irányában politikai kalandorok társasága „Stobudja pomecs” néven ruszinulok, szimáit terjesztő intézményt alapított, hogy gonosz céljának megfelelően megnevelve gyermekeinket. A nagygyűlés a legelőőbb hatót mondtotta ki a kacapok jogtalan kizárására ellen.

Fotul Miron kajanói tanító a fizetés rendezéséről tartott felvilágosítást. Több pontban kimutatta az igazságtalanságot a fizetés kiszabásánál. Ruhaseségét követel minél előbb.

Kucin Péter ungvári gör. kath. tanító előadásában a tanítók központi fogyasztási szövetkezet-

ről beszélt, mely nagy mértékben emelné a tanítók anyagi helyzetét. Előadása igen tartalmas vitára vezetett.

Az indítványok tárgyalásánál több ízben viharos fellaborodás tört ki egyes ideszakadt politikai kalandorok merészségén. Felhozódott, hogy egy kacap csemete kijelentése szerint, minden idevaló tanítót akasztóvá kellene lüznii.

Gulyáncs Mihály huszti igazgató-tanító szerint igen gyalázatos körülmények között — az ideszemtelenkedett elemek miatt — Amerikába fogunk kivándorolni.

Jaczók Pál egyesületi jegyző felhívja a tanítótságot, hogy ne csüggedjen, szakítson a kishitűséggel, álljon a sarkára s a benszűlőtek jogánál fogva kényszerítse azokat a kivándorlásra, kik alkalmazkodás helyett acatlankodnak.

Zsajos deütliséget kellett egy tanító esete, kinek Marcsenkó iskolai kacap tanfelügyelő így műösítette az iskoláját: „A módszer jó, az eredmény rossz.” Ennek a „szakértett” tanfelügyelőnek anyai az avatottsága a tanügyi dolgokban, mint a hajdúnak a harangöntésben. Hatalmával azonban az itt született tanítók rovására ugyan csak erősen dolgozik. Ok nélkül családok embereket áthelyeztet, ha nem hódolnak be neki.

Paszulyák János követségei egy tanító a nyugdíjasok, özevgek és árvaok ifjótaló nyomorát eseteit igen hatásos példákkal.

A kénapus egyetemes nagygyűlést az elnök gyönyörű beszéddel zárta be.

Szóba hozták a törvényes képesítéssel nem bíró tanítók alkalmaztatását is, ami a tanítótság körében nagy vihar váltotta ki, követelvének azok eltávolítását.

A beregi ruhakiosztás.

A munkási lapok sokat foglalkoztak a mult hetekben annak a 12 vagomnyi ruhának a kiosztásával, amit egy amerikai bizottság hozott a szegények számára Munkácsra. E cikkeket nyoma niteni újságokban is jelentek meg erre a kiosztásra vonatkozó közlemények. A lapok általában, de különösen a K. F. nem voltak megelégedve az elosztással, mert szerintük nem a szegények (értés: munkás és falusi szegények), hanem a gör. kath. papok és családjaik részesültek elsősorban a jótéteményből. Keserű és éles szavakkal fel is rőtött ezt Kossey munkási főesperesnek, akit azal is meggyanúsítottak, hogy gazdag ember léteére az amerikai küldeményből önmagát is ellátta legalább 10 évre ruhafélével. A főesperes azóta nyilvánosságra hozta a bizottság fejének azt a nyilatkozatát, amely őt teljesen tisztázza és kijelentette, hogy a támadó lap ellen sajtóport indít. De a beregi gör. kath. papsg is fejemli szavát és igazságtalan embervadászatának minősíti azt, amivel ez ügygel kapcsolatban őt is megtámadták.

A ruhát a szegényeknek küldték. Nemcsak a munkás szegény népek, hanem a szegényebb intelligens családoknak, így a gör. kath. papi családoknak is, amelyeknek fejei — nagyon jól tudjuk — miképen kapták meg utóbbi esztendőben-illetményeiket, nagyon jól tudjuk, miképen kúdenek a gyermekevelés gondjával és biztosítják azoknak máról-holnapra való megélhetését. A jótékonyági akciók valóban nem lehet méltánytalansággal megvalódni, amiórt a gör. kath. papokra is gondolt, sőt akkor lett volna méltánytalan, ha máslepek cselekszi, mert a pábért, a

A LIBATOLL.

Az újságéhes közönség részvétélét megindult TOLL című színházi, sport riport és egyéb port fölvert újság eredeti fogalmazványainak közjegyzőileg hitelesített másolatai.

Felelős libatoll-fosztó: H. Avás Manó, másképp: Haas Emil. Megjelenik három havj jótállással. — Egy évre való előfizetés összegéért és a közölt cikkeket igazért nem vállal felelősséget a szerkesztőség — Kéziratokat és nagyobb bankjegyeket nem ad vissza a kiadóhivatal. — Egy évre előfizetőknek az utcán előre köszön a szerkesztő. — A beküldött riportokat a szerkesztőség, a lapban közölt cikkeket pedig a közönség nem olvassa el.

PRO DOMO, VAGYIS BEKÖSZÖNTÉS.

(Vezércikk.)

Irtá munkatársak hiányában: a Szerkesztő.

Te gyanultan olvasó, aki vagy, — de félsz, hogy nem sokáig leszel! A mindinkább hosszabbodó őszi esték legkipróbáltabb unalomtűzjét, a tolfosztást rendezzük számodra. Ez reád nézve kellemes, reánk nézve pedig jelentékenyen jövedelmező foglalkozás. Reméljük sikerül is majd ezen a réven alaposan — megtollasodnunk.

SZ NHÁZ.

(Beszélgetés a színésznőkkel és a színészekkel. Mit mondanak a színészek és mit kérdezek én?) (Riport.)

Tel-intettel arra, hogy a szintársulat régóta ismert erővel van fölhívítottatva, akiket a közönség tavalyról, vagy még régebből az unalomig ösmere, az irányban érdeklődöttünk náluk, vajjon hányzort akarnak még visszajönni! Az utjak közül Pogány Klárit az utóéletellen (?) tartástól Halperit cukrászdájában találtam. Még mielőtt bármint is kérdezhettem volna egy habos rolniba bújtt és onnan kért, mondanám meg olvasóimnak, hogy ne gondolják róla azt, amit a háta mögött megjegyeznek. Játszani a Berkovicné színházában tanult, toalljelzett a Rákosi Szidi színházában csináltatta.

Ugyancsak itt találkoztam Lilivel, aki nagy-nagyiségű süteményes termelést alakította, miáltal szerencsétlőt kovácsolta. Arra a kérdésemre, hogy ő reá is szoktak-e megjegyzést tenni a háta mögött, azt felelte, hogy igen. Főleg a színkritikusok. De ő még sokkal naivabb, sem hogy megértse. A Telephon című darabban vett föl először térdén alul érő szoknyát, hogy legalább némileg keltsse egy 16 éves leány benyomását, minden más alkalommal térdigérő szoknyát hord.

Sáfr Sándort szívélyesen üdvözöltem, de ő nem köszönt vissza, mert nem érte el kezével a

kalapját. Miután nagyon kérdést óhajtottam hozzá intézni, mélygugulásba helyezkedett, miközben kétszer szerepet cserélt. Arra a kérdésemre, hogy a művészi fejlődésben is olyan nagy léptekkel halad-e, mint az utcán, nem válaszolt. Ellenben kért, hogy ne zavarjam, mert mindjárt megy a bolyák alá, ahol görli ruháját liberálval kell felszerelnie. S még mielőtt lapunkra való öt évi előfizetését kérhettem volna egy személtádban kivezett a tengerre.

Perényi a kínai Ja-kóbi-Anti-ni-kotin csodálkozásának adott kifejezést ama kellemetlen tapasztalata fölött, mely szerint beigazolódott, hogy nemcsak Kína asszonyai, de Prosztyla női szereplői is bogarasak. Arra a kérdésemre, hogy mi a véleménye Csonkamagyarországról, kijelentette, hogy aggodalomra nincsen ok, mert Európában minden fölöttam (Állítsa gyors igazolásául egy „Munkás Újság”-ot mutatott).

Kiss Árpád igazgató annak közlésére kért, miszerint a leszállított helyáru ifjusági előadások mintájára, az elbocsátott tisztviselők és egyéb szegény keresztény intellektüelek részére is rendez néhány előadást.

SPORT.

Határszéli Újság—Ungvári Közönség 3:0 (1:0).

A két rivális lap csapata a Nyíll-téren kockoztak, mely pályát a nagyszámu előfizetők példányonkint vásárlók valamint a jóízűs hata-

papi földek megmunkálásának elmaradásával ezek a papok általában a legszegényebb emberek közé sorozhatók.

De a nevezett lapok azt is felpanaszolták, hogy nem minden papi család részesült a jótélményben. Mi ugyan egy kissé messze vagyunk Beregtől, Munkácsról, ott jobban tudhatják, de hogy egyes nem keresztény lapok mire használják fel az ilyen dolgokat, arra nézve nem kell sokat mondanunk.

Igazán nem szeretjük látni a polemikiákat azok között, akknek első és legfőbb kötelességük volna egymást megérteni és népek boldogulásán lehetőleg egy úton haladva minden erőfeszítéssel munkálkodni. Uram, ne az erők összeforgácsolására törekedjenek, hanem a keresztény kultúra és a krisztusi szociális eszmék diadalért harcoljanak. Van, aki a papságot és a papságot át a vallást támadja, pedig Önöknek a felmagató tanokkal szemben együtt kellene oltalmazni népüket, nem adni tápot a nemkeresztény lapoknak, hogy Önöknek nevessek és amennyire mi a beregi gör. kath. papságot, de a Kárpáti Futár szerkesztőjét is ösmerjük, ez valóban nem volna nehéz és ennek valóban meg kell történnie!

A korcsmáros igényeli a kath. temetőnek szánt egyházföldet

Három akta, szó szerinti másolatát közöljük az alábbiakban. Az okmányok világosan el fogják mondani az előzményeket. A többit illetékes helyről nyert informálás alapján fogjuk hozzátenni.

Az első akta egy bejelentés, mely a nagykaposi tekintetes járásbírósigályoz 1644/1920. szám alatti érkezett be szept. 30-án. *Lenorovics Mór* ungszennai lakos nevében küldte be annak jogi képviselője Skultátyi Viktor nagykaposi ügyvéd. A bejelentés így szól:

Tehtekes Járásbírósigály!

Ahírozt *Lenorovics Mór*, korcsmáros, ungszennai lakos az 1919. évi október hó 1. napjáig 24 éven keresztül megszakítás nélkül állandó használatban tartottam telekkönyvíleg az ungszennai 3. számú telekjegyzék nyben az ungszennai *róm. kath. templom* tulajdonáról felvett és az ungszennai *róm. kath.* Egyház tulajdonát képező birtokból Ungszenna község határából a Suchardi dűlőben fekvő két és fél magyar hold és a Siráki (Mocser) dűlőben fekvő két magyar hold kiterjedésű és szántó művelés alatt álló ingatlanát és azokat családimmal együtt mezőgazdaságilag műveltem.

Mint hogy nekem csak egy lakóházzam van Ungszenna községben, azonban kifizetetlenül nem rendelkezem, ugyanazért az 1919. évi 318. sz. törvény 1 §-a alapján kívánom, hogy a mezőgazdasági telek a tulajdonos *Róm. Kath. Egyház* megfelelő kártalanítása ellenében az én kizárólagos tulajdonomban bocsátassák. Ezt az Egyháznak közvéleményi is bejelentettem.

E jogomat nem korlátozza az a sajnálatos tény, hogy az Egyház magasabb bérösszeget érrendő, az egyházi ingatlanokra a múlt év őszén nyilvános árverést tartott és akkor a község lakosi magasabb juttatással elérték azt, hogy zsidónak nem engedték használatba venni ez ingatlanokat sem.

rollák. A Határszéli Újság kezd, de támadást a Közlöny egy erős gúncsával eredménytelenül teszi, majd ő is tamadassa meg és Kreisler egyéni kirohanását a H. U. biztosan működő védelme leszeli. Pár percnél mezőnyiték után a H. U. kicselevez az U. K. hamar kimerült *fedezetét*, védhetetlen sajtópört akaszt a hűbába, amit a járásbíró meg is ítél, de az U. K. sportszerűtlen csapata az ítéletet a beregszászi törvényszékhez felebbizte. Az első sajtóper megpecsételte a mérkőzés sorsát, s a H. U. még újabb két sajtóport helyeztet el az U. K. ravasz fondorlattal készített hálójába. A sajtóperek közül kettőt Kuboveski cselmentes játéka eredményezett.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Mindenkinek. Legközelebbi számunkban a jövő év teljes színházi műsorát, az arabs számokat 1-1000-ig, háztulajdonosok és Ungvár utcainak teljes névjegyzékét közölni fogjuk.

HIRDETÉS.

SZÍNHÁZ UTÁN A LIBATOLL szerkesztőségébe megyünk és ott a nevezett lap megszűnéséig határidőjeig ELŐFIZETŐNK.

Habay Kálmán.

Amidőn az előadásom igazságát az A) alatt csatolt községi bizonylattal és igazolom B) alatt igazolt ügyvédem újján kérem: méltózássák a bejelentésemel tudomásul venni és erről a ungszennai *Róm. Kath. Egyház* képviselőiben *Barna János* plébános urat és engem is értesíteni. Tisztelettel

Lenorovics Mór.

A második okmány *Lenorovicsnak* a fentiekben hivatkozott és kelezés nélküli levele, melyben bejelenti az ungszennai egyháznak, hogy igényét a kérdéses ingatlanokra bejelentte és az eljárás folyamatba léte.

A harmadik akta a nagykaposi járásbírósigály 1614/1920. számú következő végzése:

„A bíróság a bejelentésről az ungszennai *róm. kath. egyház* képviselőiben *Barna János* *róm. kath.* lelkész azzal a figyelmeztetéssel értesít, hogy az igényelt telek (?) tulajdonának átengedése és a velejáró tárgyban jogában áll az igénylővel bíróságon kivül megegyezni, ellenkező esetben a kártérítés összege az 1919. máj. 27-iki 318. sz. törvény 8 §-a alapján jog megőrlapíthatni.

Az egyezkedés eredményét, illetve azt a körülmény, hogy mennyiben létesült megegyezés és mely körülmények maradtak peresek, köteles az ungszennai *róm. kath. egyház* az 1920. április 6-iki 247. sz. törvény 2. cikkének 2. pontja szerint 1920. évi dec. hó 1 napjáig a járásbírósigály bejelenteni.

*

Illetékes helyről nyert információ alapján a következőket tesszük hozzá az akták közlésével fent ismertetett ügyhöz:

Lenorovics Mór korcsmáros bérrel ugyan néhány évig a fenti földeket, de a hivatkozott községi bizonylat csak a terminus ad quem-et jelzi, vagyis azt, hogy mely idő pontig bérrel, de nem azt, mely időponttól. Tehát a *husz évi bérleti idő nincs igazolva.*

2. *Lenorovics Mór* korcsmáros *nem maga művelte*, hanem napzámosokkal szántatta és művellette a földet, ezután is azokkal szántatná és műveltené, mert számára, ökre, lova nem is volt és nincs is, öt kapálni, kaszálni senki sem látta, csak pántukát nézi.

3. *Lenorovics* *tanún tréfál, amikor figyelmen kívül hagyja azt a körülményt, hogy az egyik kérdéses föld a róm. kath. temetőnek egy használatba még nem vett, de a mostani temető megteleése után az egyház által temetőnek tartogatott része*; lehetetlen, hogy az idézett törvény alapján már a temető-földeket is odaátíthessék az igénylő korcsmáros uraknak. Talán elégedjenek meg az elő keresztényekkel; a határoknak és a halottak temetőjére szánt helyeknek hagyjanak, *Lenorovics* úr, békét.

ÚJDONSÁGOK.

Szegény Juhászné!

Szegény Juhász *Naverla Ferencné* született *Hogya* *Hogya* királyhalmi *elsőalasszony* idegzetét összetépte, megszaggatta a sok gond, fájdalom és a nagy-nagy egyedülvalóság!

Egyedül maradt, férfi nélkül, három kis gyermekkel, családfejtartó nélkül hat hosszú éven át; várni, hogy haza jöj a katonaságból, ezután megszokni, hogy földjeig hiába várja, mert *Juhász Naverla Ferenc* is az elvesség foglya lett; ezután lesni egy hosszú forradalmi éven át, hogy talán ma, talán holnap; majd hullani nap-nyap után, hogy talán már hiába is várja, ha élne, már réggen itthon volna; hallani közben a kis éhez, rongyos gyermekek kenyéért, ruháért ó szavát; valóban sok egy 27-28 éves fiatal asszonynak, aki asszony csak azért lett, hogy — sírasson.

Fájdalma összetépte idegeit; a munka elvonta test-lelki erejét; az egyedülvalóság évette jőzen ítélet és olyat tett e hó 8-án, amit ember alig tud érteni.

Szegény Juhászné — csak sajnálni tudjuk — magára csukta házának ajtaját, és baltá élével vágta szét, hasogatta szét fiatal fejét, a sok gondtal terhelt, sokat fájt, szomorú fejét. Ott mély vágást ejtett már rajta, négy ujnyi szavát és 10 centiméter hosszú helyen zúzza apróra saját kezével koponyája csontját. Micsoda lelki fájdalom lehetett az, amelytől nem érezte a maga-magának okozott testi fájdalmait!

Szegény Juhászné! Nem volt szabad amit tettél, de nagyon-nagyon fájtál a szived, nagyon sok juthatott ki neked és én nagyon-nagyon sajnálalak tégedet, derék *Juhász Naverla Ferenc* magyar testvéremnek szegény, fiatal, árva feleségét!

Ha máskor is fölsajog a szived csak és féld, hogy nem tudod megőrizni magad; ne csud be

olyankor *egymagadra* szobádnak ajtaját! legalább az egyik gyermekeket legyen ott veled — hidd el, hogy olyan szörnyűség nem történik veled! *Szegény Juhászné!* Egy pillanatra kizártad őket és elfelejtetted, hogy kéiszeresen is anyának kell lenned!!

— *Távozás. Miss Doris Mudie*, az angol misszió tagja, eltávozott városunkból. A népkönyvtár és a szegények igazítvédő angyla volt.

— *Eljegyzések.* *Dr. Fenczik Jenő* budapesti középiskolai tanár, *Fenczik Endre* drugetházi esperes fia eljegyez *Walter Mártát*, *Walter* *máv. igazgatósági főfelügyelő* leányát. — *Mattyasovszki* *Sándor* városi adóhivatalnok f. hó 3-án jegyet váltott *Leszák Sándor* csicsókai (Zemplénmegye főbírtokos leányával, *Juliskával*. — *Pásztor Lajos* f. hó 10-én eljegyezte *Paulinuskát* *Annuskát*. — *Osdolai Csűrös* *Elemér* főhadnagy hadbíró és csebi *Pogány* *Baba* f. hó 9-én Budapesten jegyet váltottak.

— *Mészáros hangverseny.* A *Mészáros-házaspár* rendkívül változatos műsoru hangversenyét f. hó 17-én este tartja meg Nagykaposon, mely iránt az érdeklődés igen nagy.

— *Az ungi református egyházmegye* f. hó 11-én tartotta hét év óta első közgyűlést *Szűcs István* esperes és *Bernáth Zoltán* egyházmegyei gondnok elnökletével. Követelik a szlovénok kálmánisták új egyházkerületét, amelybe a ruszinok reformátusok is tartoznának. Követelik a lelkészek beillesztését az egyházak segélyének folyósítását, mert az egyházi törvények még érvényben vannak. Tiltakoznak a báfaihoz hasonló valláserelem ellen, amely abban nyilvánult, hogy a fogadalmat nem tett lelkészt az ungvári tanfelügyelő hittanóra tartására nem engedte be az iskolába.

— *Halálozás.* *Ippovitz Károly* nyug. vasúti előjáró f. hó 14-én délután hirtelen elhalálozott. A derék jó ember azon nap, amikor meghalt, még autoducára akart menni Cerny miniszter-előbőhöz a maga és nyugdíjas társai érdekében.

— *Ungvári újságírók a sajtófülkéknél.* Az ungvári magyar újságírók megjelentek a miniszterelnök kíséretében utazó *Ebet* sajtófülkéknél és előadták kívánásaikat, valamint többoldalú információt az itteni állapotokról. Bizony-bizony helyesen alaposan elcsodálkozott még a sajtófülkék is, akinek pedig a mestersége, hogy semmi sem szabad csodálkozni.

— *Zsalkovics kormányzó* visszaérkezett Prágából ahová több igazgatási ügyben utazott és a kormánytal tárgyal. Újjának legfőbb célja a Podkarpátka-Russ önkormányzatának ügye volt. A prágai újjáról hazakerült kormányzó az önkormányzatról ezeket mondotta:

— Előadom a kormánynak az autonómira vonatkozó javaslatomat, amelyet a kormány most megtárgyal, Podkarpátka-Russ autonómiajéről törvényjavaslatot készít s azt a parlament elé terjeszti. A parlament október 25-én ül ismét össze s rövidesen napirendre tűzi ezt a javaslatot is. A javaslatból még novemberben törvény lehet s nincs kizárva annak a lehetősége, hogy Podkarpátka-Russban az autonóm képviselőválasztások még ez év vége előtt megsejtsük. Kijelenthetem, hogy teljes területi, igazgatási és nemzeti autonómiát kapnak. A kormányzó szerint az új kormány a legmesszebbmenő segítséget nyújtja ahhoz, hogy Podkarpátka-Russban az élemezés a fél folyamán kifizető legyen. Négy héten belül teljesen megoldják az élemezés kérdését s Podkarpátka-Russ lakosságának nem kell félnie a téli ellátás gondjaitól.

A községi és körjegyzők helyzetét törvényben rendezték. A jegyzők állami tisztviselők lesznek és az állami fizetési státusba veszik fel őket. Szolgálati éveiknek száma szerint ugyanazokba a fizetési osztályokba lépnek elő, amelyekbe a csúsz törvények szerint a többi állami tisztviselő is van. Lesz olyan jegyző is, aki a VI. fizetési osztályba kerül. Természetesen a szolgálati évek megállapítása és a rendezéssel kapcsolatos többi munkálatához idő kell. A jegyzők helyzetén azonban addig is segítenek. Még pedig olyképpen, hogy azok a jegyzők, akiknek szolgálati éve a tízenötöt nem haladja meg: 560 korona havi előleget, a tízenötöt több szolgálati esztendővel bírók pedig 900 koronát kapnak. A kormányzó végül megjegyezte, hogy a pénzbevitálon is minél több tulesünk. Novemberben fogják megcsondítani.

— *Két gomb miatt.* A vajáni állomásfőnökök, mert kővér ember lévén, kabátjának két gombját foglalkozás nélkül hagyta, 24 órában belüli elcsapták. A K. N. nagyon helyesen jegyzi meg: Ezek alapján kimondandó, hogy minden állami tisztviselő, aki hivatalos minőségben begomboltatlan kabátot visel, 24 órában belüli elcsapandó. Akinek a nadrágja nem lesz begombolva az egyenesen felakasztandó. Ezt a módosítást már mi ajánljuk szeretettel.

— **A husmérések ellenőrzése.** Az elmúlt héten húsért kildött a mézárshoz egyik hivatalnok polgártársunk. 75 dekát kért és annyinak az árát is fizette le, de csak 61 deka volt a hús, amit kapott. Az ügyből kifolyólag nevezett följelentést tett, s amint halljuk, azt a javaslatot is előterjesztette, hogy a visszaélések megszüntetésére egy, a fogyasztókból álló és a kimerések ellenőrzésére a hatóságok felhatalmazottság bizottság alakuljon. A tervét hír szerint el is fogadták, de az ügy sikere érdekében a bizottságot titokban állítják össze.

— **A cseh katonák ellen.** Az elmúlt héten képviselői beszámolókat tartott járásában Hlinka rózsahegy követ. Nemeszton néhány katonája is ott volt a gyűlésen és „osztrákok”-nak csúfolták Hlinkákat, ami a népet annyira felizgatta, hogy verekedésre került a sor. Két katona és két polgár életét vesztette. A Hlinka párt ebből kifolyólag sürgőnnyel fordult dr. Micsura pozsonyi miniszterhez, amelyben követeli a cseh katonaságnak Szlovenszkból való kivonulását, a tettesek szigorú megbüntetését és a vizsgálat eredményének a nemzetközi bizottsággal való közlését. Aláírva Hlinka, Klimkó, Hbuckó, Ducsanszky, dr. Lábay képviselők és szenátorok.

— **Ertesítjük tagjainkat,** hogy karácsonyi gyertyákról és karácsonyi fadiszokról gondoskodunk. Mindzenet gyertyák is utban vannak.

— **Mi lesz Marczenkóval?** A Munkácson megjelenő *Kárpáti Futár* lopással, hamisítással és hazugsággal valója *Marczenkó* szlovai állami tanfelügyelőt. Beperelték e már a *Kárpáti Futár*, vagy elcsapták-e már Marczenkót? Mert a kettő közül csak egy lehetséges.

— **Ertesítés.** Az úzhorodi áll. realgimnázium igazgatója közli, hogy a vezetése alatt álló tanintézetben az iskolai év megnyitása november 1-én lesz.

— **Nagy Képes Naptárt** ad ki az Orsz. Ker. Szoc. Szövetség 1921-re. Ajánlatos megrendelni, mert csak annyi lesz nyomtatva, mint amennyi a megrendelés. (Megrendelhető a fenti címen: Pozsony, Köztársaságter 8. I. alatt.)

— **Törvény elé a Z. O. U.-vall!** A *Kárpáti Napló*

vádolta meg a Zemsky Obilny Ustavot és ennek alapján azonnali törvény elé való állítását követeli. A dolog mindenesetre nagyon érdekes és kíváncsian várjuk, hogy mi lesz ebből?

— **Állást keres egy II. éves joghallgató.** Cím: Boross Zsigmondnál.

— **Hozzáértőink Amerikában.** A Szabadság aug. 29-iki számában a vajáni *Tóth Gyula* (401—122 st. St. Whiting, Ind.) keresi öccsét *Tóth Pétert*. — *Korn Mihály* ungvári illetőségű amerikai polgárt is keresi ugyanakkor Jolan nevű nővérét, férjézet Mrs Josie. (Mrs. Steve Josie, 1719. Lorain Ave, Cleveland O.) *Nagy Kacsata János* bélyi (Zemplén megye) születésű Jos. Leskó keresi (Box 207. New Salem Pa), *Gerhardt Vilmos* huszti illetőségű Révész Mihály keresi. (335 - Oth. St. Milwaukee, Wis.) *Kocsó Zsuzsana* Remák Istvánét Bodrogszerdahely, Zemplén m. keresi testvérét Ferenc. (3329. Ave, Lorain, O.)

Vojtkó János (Cicsér, Ung m.) keresi I. A. Canonsburg, P. A.) *Estifán István* (Dülmóc, Zemplén m.) nevű öccsét keresi E. Péter (1934. Mahoning Rd. N. S. Canton, O.) *Román András* (Técsó, Máramaros m.) oroszországi foglyot keresi Rozsi Danielt (26. dyon St. Detroit, Mich. N. S. Amerika). — *Szemán József* és *Pátt* (Lád-bessenye, Zemplén m.) keresi *Krajnyák János* (2707. E. 31. St. Lorain O.). — *Koncsánszky Veronika* férjézet Szabó Istváné (Tarnóc, Ung m.) férjét kis fiuval ajándékozta meg Amerikában (Benham, Ky.), aki azonban kilenc napos korában meg is halt. A szeptember 10—12 számokban *Hátrák Mihályt* (Zemplénmegyei) keresi *Joseph Hajdu* (Hazleton Sta, Box 393, Jeungtown, O.) — *Páll Antal* (Tiszbeecs, Szatmar m.) keresi Szerescsen Lajosné, szül. Márton Erzsébet (Kossuth Colony, Dayton *Pirigyi Istvánt* (Zemplén m. Lácza) volt táscenti magyar hadifoglyot keresi, *Julia Téglás* (1141. Cental Ave, Jeungtown, O.) *Németh Sándort* (Nevellan falu Ugocsa m.) keresi *Tatár Ferenc* (Box 75, Leechburg, Pa.).

— **Mi van az antalóczi faval?** Egy hírdetés ragadta meg figyelmünket, melyben az antalóczi ízem vezetője közhírré teszi, hogy fát ezután csak waggontételekben ad el és megszűnik a kicsinyben (ölenkint) való árusítása. Az antalóczi üzmenek ez az intézkedés éles kifogás alá esik, mivel a faárusítás elsősorban az ungvári és környékbeli lakosság érdekeit szolgálja. Tudvalévő pedig, hogy waggontételekben se a munkásság, se a szegényebb hivatalnok osztály nem vásárolhat és így ki van szolgáltatva részint a piaci faárusok uzsorájának, részint rá van utalva a kincstári odvas, ronda, szeméret való fára. Fogjon össze Ungvár társadalma és ne engedje az antalóczi jó fát waggontételekben idegen vidékre elszállítani. Az antalóczi fa elsősorban az ungváriaké! Tessék félőlenkint áruba bocsátani!

— **Felhívjuk tagjaink figyelmét az ipari és mezőgazdasági cikkek áremelkedésére.** Prágából nyert információk szerint még mindig újabb ár-emelkedések várhatók. Figyelmeztetjük tagjainkat, hogy raktárunkon lévő só, hagyma, rizs készletekből a téli szükségletet már most szerezzék be. Általános Fogyasztási Értékesítő és Hitelszövetkezet.

— **A folyó héten befőzési cukor címen** fejenként 1/2 kgr. cukrot kristály cukrot osztunk. Az elmúlt cukorosztásnál (1/4 kgr.-os fejadag) több tag a papirkos a cukor súlyához való hozzá-mérését kifogásolta. Ezúton tudtára adjuk tagjainknak, hogy cukrot mi is a papirsúlyának a beleszámításával kapjuk, s így nagyon természetesen azt úgy is oszthatjuk. Legközelebbi süveg-cukor osztásánál a cukor mennyiségéből a papír súlyát levonásba hozzuk. Általános Fogyasztási Értékesítő és Hitelszövetkezet.

— **Búcsu Husztbarányan.** Fényes eredménnyel folyt le a „Keresztfelmagasztás” ünnepe a tartalmi székot búcsu Husztbarányan (Máramaroson). A részt vevő hívek létszáma majdnem meghaladta a békebeli búcsuak létszámát. 25 falu zászlós processziója tarkította a megkapó képet, melyet a kb. 15000 számára tehető szívek hullámzó tömege nyújtott. De meghatóbb volt e színes képnél is a bensőséges áhítat, amely lesgurított e tömeg arcáról, amely annyi hányattatás, oly nagy anyagi nélkülözések és a különféle uralmak elnyomtatása alatt ide jött e kedves helyre erőt és kitartást szedni magába a későbbi megpróbáltatásokhoz.

Annnyit mindenesetre megállapíthatunk, hogy a nép tízezer felébredtek abból a beteges álomból, amelybe eddigi kétes multu vezetőik ringatták volt, hogy a szimatikus — ugyan. kácap — mozgalmak rugói nem a lelkekből eredtek egy jobb hit felé, de tisztán politikai, nagy orosz tendenciák agították, hogy e népet ősi hitéből kifogtatva elszakítsák attól a hitűtől és emlőtől, amelyen 1000 éve táplálkoztak olyan bőségesen, hogy sohase voltak éhesek és az éhínszűt és egyéb nyomorúságokat nem ismerték. — Most hogy megismerték, saját bajukon ismerték meg azt is, ki az ő igazi anyjuk, akitől elszakadni most már nem kívánnak többé. — J. — s.

— **Téli mezőgazdasági szaktanfolyam.** A Gömör-Nógrádi Gazdasági Egyesület kulturális osztálya a téli hónapokban Gömör és Nógrád több községében mezőgazdasági és háziipari szaktanfolyamot fog rendezni. A mezőgazdasági szaktanfolyamon előadási tárgyak: a növénytermelés és állattenyésztés és a gazdasági berendezés, a háziipari szaktanfolyamon a kosárfonást, kaptárkészítést és seprűkötést fogja a kosárfonómeister tanítani. A tanfolyamok iránt a fiatal kisgazda generáció körében óriási az érdeklődés.

— **A szövetkezetek vagyondzsma be-
vallása.** A vagyondzsma bevallás a szövetkezetekre nézve is kötelező s a legtöbb egyszerű falusi emberek vezetése alatt levő szövetkezet tanácsatanul áll a bonyodalmas törvény és rendeletek kirozabában s nem tud kihez fordulni. A Gömör-Nógrádi Gazdasági Egyesület, mely a szlovenszkoí magyar szövetkezeteknek lelkes támogatója, irányleveket dolgozott ki arra nézve, mint kell a szövetkezeteknek a vagyondzsma bevallást eszközölniök. Ezeket az új irányleveket a „Gömör-Nógrádi Gazda” legközelebbi száma fogja közölni. Minden szlovenszkoí magyar szövetkezetnek fontos érdeke lehet az, hogy ezekkel az iránylevelekkel megismerkedjék s ezt annál is könnyebben elérhetik, mert a jelzeti egyesület (Rimaszombat) minden szövetkezet kérésére ingyen megküldi az irányleveket tartalmazó lappéldányt.

— **A megzavart búcsu címen** lapunk 38. számában megjelent közleményre vonatkozólag értesítést kapunk a sajtoreferensztől, mely szerint az ügyben a katonai parancsnokság azonnal megindította a vizsgálatot és a tettest szigoruan meg fogják büntetni.

— **A rekvirálások beszüntetése.** F. hó 15-től kezdődőleg a termény és burgonya bevásárlást a Zemsky Obilny Ustav helyett a Gabonabehozatali r. t. fogja eszközölni. Ezzel egyidejűleg megszűnnek a katonai segédlettel történt rekvirálások és e helyett a kereskedelenek az a béklyóktól ment formája lesz gyakorlatilag megvalósítva, mely az adás-vétel külső kényszer nélkül teszi lehetővé. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az állami kényszerzaddikodás illetve beavatkozás megszűnik, hanem csak azt, hogy a közönség gabonájának és terményének értékesítésében mollesztálásoknak ne legyen kitéve. Az őszes kereskedők és faktorok, kik eddig terményüzlettel foglalkoztak, a társaságnak közvetítői kereskedelmi szolgálatot teljesítenek, mely jelzett formában a társaság a bizományosok helyébe lép. A termelőnek pedig jogukban áll, terményeiket bármelyik terménykereskedőnek vagy direkt a Társaságnak eladni. Ezzel egy nagy lépést teünk a szabad kereskedelemhez és annak előnyében már most részesülhetünk. Ezek után az állami gazdasági

hivatal méltán elvárja hogy a közönség ezen előkezenységet honorálva, igyekezni fog hogy felesleges állam és társadalom rászorultjainak javára önként felajánlja. Az árak az eddigi rendeletek szerint érvényben maradnak. Mennyiben a termelő-közönség a méltán elvárt kötelezettségnek ezután most tesz eleget és várakozásainkban csalódnánk, úgy az állami gazdasági hivatal kényszerülve volna utólag a kényszerekviraláshoz folyamodni.

— **Burgonyaellátás.** A közönségnek burgonyával való ellátása céljából a közlelmelési miniszterium azon kerületekben, hol a termésből a szükséglet felezhető a helyi ellátást rendelte el. A községi előjáróság haladéktalanul névjegyzéket készít a községek burgonyaellátatlanairól és ezzel részükre az illetékes burgonyamegbizott utján a Z. O. U. expositurájától burgonyát igényelnek. Ezen eljárással megtakarítanak a céltalan szállítási költségek és egyéb ezzel járó kiadások, mivel a burgonya a kerületekből nem fog elszállítani, illetve első sorban ezen kerületek ellátatlanjainak ellátására szolgál. Figyelmeztetjük tehát a községet, sürgősen gondoskodjanak ellátatlanjaik burgonya fedezéséről, mert a téli hónapokban a burgonyának vasuton való szállítása nem lehetséges. Szükséges tehát, hogy az ellátatlanok egész évi szükségletüket, fejenként 150 kilogramm, már most megkapják.

— **Megjelent az első kalendarium.** Az esztendő vege felé közeledünk, erre figyelmeztet az első jövő évi naptár, mely piaca került a mult napokban. A naptár mely „Gazda Naptár” címet visel, a Gömör-Nógrádi Gazdasági Egyesület adta ki s a vaskos, több mint 200 oldalas értékes tartalmu naptár ára 8 korona. A mai papir és nyomdarák mellett igazán csodálkozunk kell azon, hogy így tartalmas és hívós naptárt ad az egyesület 8 koronáért s ismerve a többi készülő naptárnak árait konstantálhatjuk, hogy a „Gazda-Naptár” lesz a legolcsóbb s a leghasznosabb jövő évi kalendarium. Megrendelhető a jelzeti egyesületnél, Rimaszombatban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Munkás Ujság. Hiányzik Önnek egyéb is, nemcsak a Szent Antal persely. Hiányzik az — esze.

B. Eperjes. Ez a jobb. Egy kis simitással közölni is valamikor.

Beregszász. A régebbi főmaradt példányokat kérnök temérni és mint makulaturát értékesíteni

Árverési hirdetmény.

Baranya község határában gyakorolható

vadászati jog

1920 okt 20-án délután 3 órakor a községi bíró házánál tartandó nyilvános árverésen bére fog adatni.

Baranya, 1920. okt. 10.

Árvey György
jegyző.

Megbízattunk egy

öt szoba, konyha, istálló, kocsiszin s melléképületekből álló szép lakóház eladásával. — A lakáshoz gyümölcsös és konyhakert tartozik. A ház Radváncon van. — Cím: Ált. Fogy. Ért. és Hitelszövetkezet.

Szövetkezetek és vegyeskereskedők figyelmébe!

Áruszükségletét legolcsóbban és legjobban csak a

MOSKOVICS LŐRINC

vegnél szeresheti be.

Pontos, figyelmes és lelkiismeretes kiszolgálás!

HEVERDLÉ FRIGYES

FÉNYKÉPÉSZ Szobrancu. I. szám.

(a volt reáliskolával szemben)

FÉNYKÉPEK

Justányos áron, gondos kivitelben készülnek. 10—9